

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET

Gregor Hackman

Bitr. samhällsutvecklingschef

KOMMUNSTYRELSEN

2019-10-21

Samråd avseende spänningshöjning och ombyggnad av kraftledningar i Täby kommun

Sammanfattning

Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja och bygga om befintliga kraftledningar Hagby-Ensta-Arninge samt ett flertal ledningar vid Hagby. Spänningshöjning planeras också för befintlig kraftledning Ullna-Täljö. Projekten berör Upplands Väsby, Täby, Vallentuna samt Österåkers kommuner, Stockholms län. Vattenfall Eldistribution AB genomför nu samråd enligt 6 kap. miljöbalken avseende de planerade åtgärderna.

Kommunens svar har beretts av samhällsutvecklingskontoret med hänsyn till natur- och kulturvärden.

Två områden där nya kraftledningar planeras att uppföras bedöms vara extra känsliga. Dessa är Gullsjöskogen samt området kring Hagby, söder om Vallentuna sjön.

Området söder och väster om Vallentunasjön är av riksintresse för kulturmiljövård och friluftsliv och utgör ett levande arkiv över ett tusenårigt jordbrukssamhälle. Det är ett fornrikt område med spår av olika bruksmetoder och kulturpräglade biotoper och vacker landskapsbild. Miljön omfattar Täby kommuns viktigaste turistattraktion Runriket och ligger i ett utvecklingsområde för det rörliga friluftslivet. Kommunen förordar en dragning så att dessa viktiga miljöer påverkas så lite som möjligt.

Gullsjöskogen har höga rekreations- och naturvärden och därför är av stor vikt att minimera avverkning av skog. Kommunen önskar var involverad i delar av projekteringen för att kunna ges möjlighet att påverka val av placering av kraftledningar m.m.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna tjänsteutlåtande daterat den 18 oktober 2019 som sitt yttrande över samråd avseende spänningshöjning och ombyggnad av kraftledningar i Täby kommun, till Vattenfall.

Gullsjöskogen

Gullsjöskogen är ett tätortsnära skogsområde med höga rekreationsvärden och naturvärden. I skogsområdet finns flera ridvägar, motionsspår och Roslagsleden. Skogen används frekvent av Täbybor och skolor. Av denna anledning är det av största vikt att så mycket som möjligt minimera att skog avverkas och för att behålla skogskänslan. I skogsområdet finns bestånd med gamla träd, det vill säga över 100 år. Flera höga naturvärden, som Skogsstyrelsen registrerat finns också i Gullsjöskogen, t ex nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt

Uppsättning av nya högspänningsledningar i Gullsjöskogen skulle enligt Vattenfalls "röda" förslag medföra att 6,1 hektar skog måste avverkas, för att kunna uppföra de nya kraftledningarna, utan att de gamla tas ur drift.

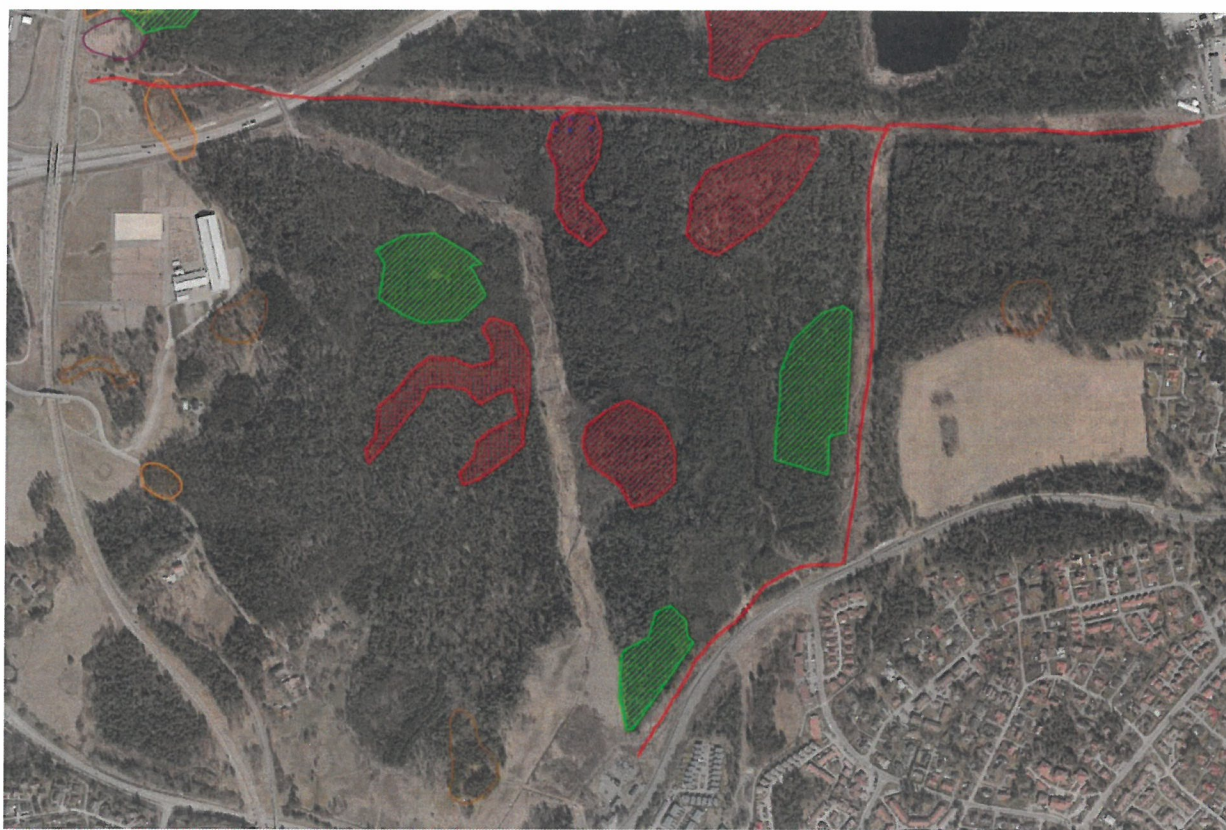
Hänsyn till rekreationsvärden i Gullsjöskogen

1. Området är mycket viktigt för det rörliga friluftslivet i Täby inom friluftslivets värdekärna och inom Täbys skogliga värdekärnor. Det är redan kraftigt påverkat av infrastruktur för trafik och teknik. Det är av yttersta vikt att dragningen görs så att den gör minsta möjliga skada på värden för friluftsliv och rekreation. Därför är möjligheten att minimera avverkning högt prioriterad i området.

Hänsyn till naturvärden i Gullsjöskogen

1. Den framtida kraftledningsgatan ska inte vara bredare än vad den är idag, det vill säga max: 45 meter bred.
2. Samordna uppsättningen av de nya kraftledningsgatorna med Ellevio, så att bredden på den totala kraftledningsgatan inte blir mer än 45 meter. OBS! Den motsatta sidan; där skogen inte avverkas ska kunna växa igen med framtidens skog. Därför är det viktigt att Ellevios ledning inte förhindrar att ny skog växer upp på denna sida. Tack vare detta, förhindras att kraftledningsgatorna blir >65 meter breda.
3. Kommunen vill, där så är möjligt, vara med och besluta om på vilken sida kraftledningsgatan ska breddas. För att minska riskerna att de högsta naturvärdena går förlorade genom avverkning.
4. Använd höga ledningsstolpar om det minskar avverkningsbehovet, det vill säga breddningen.

5. För att minimera avverkning och förlust av höga naturvärden i skog, förespråkar vi kartan, enligt alternativ nr 1. OBS! Kommunen bör tillsammans med Vattenfall få möjlighet att i fält, besluta om på vilken sida breddningen ska utföras: Vi ser då att detta förslag, (vårt alternativ 1), är lämpligast för att behålla skog med höga naturvärden och samtidigt spara värdefull skog för friluftslivet.

Hagby – sydväst om Vallentunasjön

Landskapet sydväst om Vallentunasjön innehåller höga värden för landskapsbild, kulturmiljö, rekreation och natur. Området utgör riksintresse för kulturmiljövård och friluftsliv och ingår i Runriket, vilket är ett sammanhängande fornminnesområde från järnålder som flera kommuner gemensamt lyft fram och som är ett populärt besöksmål och som utgör Täbys kanske viktigaste turistattraktion.

Området är under utveckling för det rörliga friluftslivet med förbättrade strandpromenader längs Vallentunasjön. Huvudalternativet skulle innebära en kraftfull visuell störning för Vallentunasjöns strandpromenad och runriket. Huvudalternativet riskerar även att påverka område med strandskydd.

På båda sidor om Skålhamravägen norr om Norrortsleden finns fina ekmiljöer med gamla ekar. Eken är betydelsefull i landskapet för en mängd olika artgrupper. Det är inte lämpligt att placera en ny kraftledning genom eller bredvid dessa ekmiljöer, eftersom de nya kraftledningsgatorna kommer att fragmentera landskapet och bryta av spridningssambanden för arterna i landskapet.

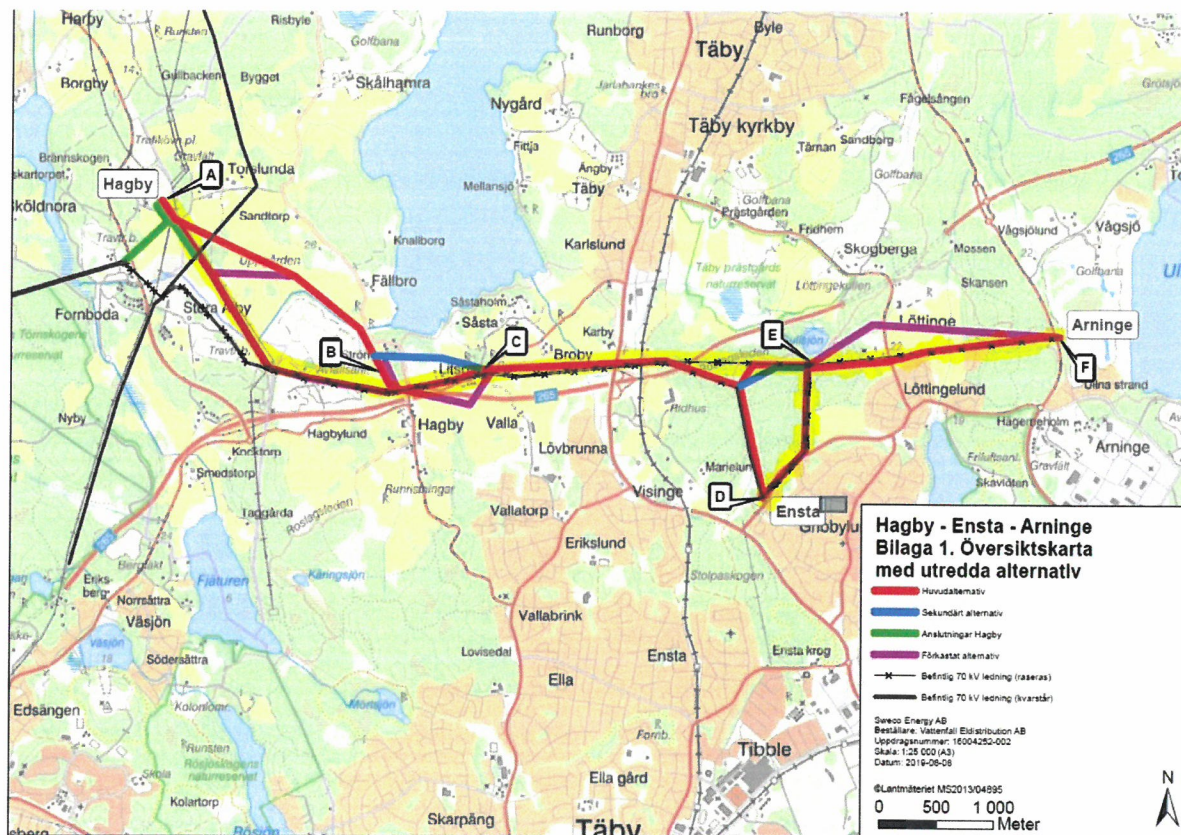
Med hänsyn till platsens kulturmiljövärden, rekreationsvärden, naturvärden och landskapsbild förordar Täby kommun det förkastade alternativet över Hagbytippen som går i en redan störd miljö. Kommunen är angelägen att störningar i landskapet samlas i stråk för att minimera påverkan.

Kommunen förespråkar att den nya kraftledningen placeras från punkt C, via röd heldragen linje och fortsättningsvis via den lila heldragna linjen, genom SÖRAB:s återvinningsområde och upp till terminalstationen; punkt A. Se även bifogad karta: "Översikt Alternativ nr 1 Gulmarkering". Sträckan går genom en redan störd miljö med tippverksamhet där effekter på kulturmiljö, rekreation och landskapsbild inte bedöms lika allvarlig som i huvudalternativet.

Detta alternativ innebär att naturvärden som Hagby ekopark och naturvärdesobjekt NV1 inte skulle påverkas i samma utsträckning som huvudalternativet. I samband med projektering önskar kommunen att påverkan på landskapsbild, rekreations- och kulturvärden utreds och redovisas och att tekniska lösningar används som minimerar störningen i det historiska landskapet. Kommunen önskar även samredovisning med befintliga ledningar i området för att få en bild över sammantagen påverkan.

Strömmen- Litsby

Kommunen delar Vattenfalls bedömning om att huvudalternativet mellan sträcka B och C som i huvudsak håller sig till befintlig ledningsgata.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Gregor Hackman
Bitr. samhällsutvecklingschef

Bilaga

- Samrådshandlingar Vattenfall